

MÖCHENO VOURESTELT EN VOURDER PFINSTA DER PROJEKT VAN SCHRATL

Musik en abc

L'associazione culturale mòchena "Schratl" apre le iscrizioni per il corso/seminario di musica organizzato in collaborazione con gli insegnanti del Referat Volksmusik dell'Istitut für Musikerziehung in deutscher und ladinischer Sprache di Bolzano. Il progetto è stato presentato giovedì a Fierozzo. Per l'occasione gli insegnanti di Bolzano si sono esibiti in un concerto di Volksmusik.

De vrischöft Schratl hôt vourstellten en vourder pfinsta en de gamoa'sol va Vlarotz an nai projekt ver an kurs va musik organisart zömm pet en Referat Volksmusik van istitut fur Musikerziehung en deutscher und ladinischer Sprache va Poazn. En glaiche mol de learnen van doi institut sai' kemmen ver za möchen a kloa's konzert va Volksmusik ver za

lòng lisen en mearer schörtn va instrumentn as en de Volksmusik praucht kemmen. Asou de toalnemmer ontiberhaupt ber as hatt ensint za möchen der kurs, hom gamecht vourtschbinnen bos ver an instrument as de belletn spiln. De learer hom gamocht verstea' aa as an iatn instrument mu kemmen gagaigk zömm pet an öndern ver za möchen a zömmmusik. Vil sai' gaben de lait as enteresiart sai' za möchen der doi kurs, groasa ont junga aa. De learer hom gagaik pet de rëta, pet de zitter, pet de kitarra pet en violin ont pet en klarinetto aa. De vrischöft Schratl hofft as der doi projekt pföllt iberhaupt en de jungen ver za envire tröng morng aa de volksmusik en tol as kimp vil gaheart van lait van ingern gamoa'n ont as toal möcht va de bersntolerische kultur.

De zömmöbet pet en Istitut van musikerziehung va Poazn ont pet de sai' na learer ist schoa' va jarder u'pfonk pet en inger Bersntoler Kulturinstitut as hôt vourjarder gamocht kursn ont seminarn pet de doin learer, va semm hom u'pfonk za gaing a toal junga van tol abia der Stefano, der Martin ont der Walter lai ver za söngsn drai as en pluats volksmusik hom. Propre de dōin drai musikantn hōm se zömm galeik za gaing en sèll mol aa ver za vourstelln se abia nai grupp as hoast se de Vrengler (s hōt an video as youtube aa). Gabiss nèt òlla de toalnemmer en kurs barn echta musikantn kemmen ober dōs aa ist an vurm ver za vinnen se zömm, ver za möchen se naia kamarottn, ver za vertraim zait pet lust zömm. Ver za innschraim se mu men vrong direkt en president va de vrischöft

Moment va de vourstell en de gamoa'sol va Vlarotz

der Stefano Moltre as bart söng aa abia as òlls funziart, vour en vrait as de 30 van leistagest. Der kurs bart kemmen organisart en doi herbest. Guata musik en òlla!

Cristina Moltre

CIMBRO

In dise tang bartn rivan in haüs di kartéln vo dar Zelung 2011

di Luca Zotti

Zait zo zelase

15° CENSIMENTO GENERALE DELLA POPOLAZIONE E DELLE ABITAZIONI 2011

Dal 9 ottobre l'Istat "fotograferà" la nostra nazione attraverso il quindicesimo Censimento Generale della popolazione e delle abitazioni. Parecchie le novità introdotte con questa edizione della storica rilevazione statistica: tra le altre la traduzione completa del questionario in lingua cimbra.

In di earstn bochan vo otobre alle di laüt von Beleslânt bartn vānngen di foldje vo dar "Zelung 2011", hergiritet von Istitut Natcional vo Statistika. Pittar Zelung - bo da khinnt gimacht vo zen djar in zen djar - ma roatet au alle di laüt bo da da soin in ünsar Lânt un pānandar khemmenda augimecht ānka alle di haüsar bo da da soin ummar pa stattn.

Disar vo haür iz da vürtzante Zelung sidar in 1861 un vor da earst bötta - az bi da khütt dar reklām - di kartéln bartn nèt khemmen gitrahk haus vor haus von rilevatör, ma gischikt alln pittar post. Ditz a iz nèt bar vor di sèln kamöundar bo da lem di zungmindarhaitn, bo da anvetze dar kuestionardjo bart no sogetarn zo khemma augzitrahk von rilevatörn.

An lestn mochatar rivan in 25 mildjü vo familde bo da pānandar trang auz 61 mildjü vo laüt, belese un von auzlânt. 12 mildjü bartn

anvetze soin di haüsar bo ma mochat soin quat au zo roata, ummargistrobet in 8.094 kamöundar.

Vüllante auz di kartn mochtma haltn da kunt von sachandar az bi sa bartn soin atz 9 vo otobre, umbromm di Zelung iz az bi a foto von ünsar lânt gimacht bibrall in sèll tage. Drinn in di kartèl soinda eppaz az bi vünfundraitzekh domānde vor aniaglaz mentsch vodar familija, destar zo vorstiana un bahemme zo maga respundarn. Az ma nèt sait quat zo gianazan auz alumma makma lesan 'z libarle vo dar hilfe (bo da khinnt gèt in kompania pin kartèl vo dar Zelung) odar vorsante in servitio vo informatziongen āriüavante pin

telefono in grümma nummar 800 069 701.

Benn ma hatt verte auz zo vüllanen makmanen trang bidrumm afti post. Azta a par ummaz vorgeztze zo tüanaz odar iz nèt quat zo respundra in allz daz sèll bo den khinnt givorst, sidar in 21 vo novembre fin aft 29 vo fevraro 2012 bart khemmen kontatärt von rilevatör von soi kamou, bo den bart gēm a hānt zo macha daz peste. Dar bahemmegar bege zo tüana allz girecht iz gisichar kompilārn in kuestionardjo vo dar Zelung aft internet bo ma bart vennen aft www.censimentopopolazione.istat.it; zo magatada arbatn drau mochtma nützan di password bo da da bart soin

gisribet züntrest dar earstn padjna von kartéln pitt kart, bo da bartn rivan alln in soi haus.

Vor da earst bötta in di stordja alle di domānde bo da prevedart di Zelung, soin khennt übarsèzt az pi biar o pitt a groaza arbat von Türla afti Zung von Kamou vo Lusérn un von Kulturinstitut Lusérn, zoa azta di ünsarn laüt mang nützan soi muatarzung zo rispundra. Di familde von Trentino un von Südtirol bartn vānngen ānka in foldjo von "Censimento etnico" bo da iz a gāntz bichtega toal vo disar Zelung. Defatti alle di zimbar, di mökhnar, un di ladinar stoltz vo soinar kultur bartn mang aumechance az bi laüt bo da soin toal vo soinar mindarhaitn. Zo

mechase au allz zimbar hattma nèt mengl zo khōna sraim un ren az pi biar, ma 'z iz ginumma hōarn soi disa kultur. In viln gloam ke ma mage tüan pitt mindar auz zo vüll di kartn vo dar Zelung, āna zo gēba bidrumm di kartéln. Nicht vo mearar vals: ber da innschürt odar djukht vort di kartn makh vānngen vo di 200 fin af di 2000 Euro vo multa. Aft aniaglana kartéla izta gisribet drau dar nām vo ber da se vānk, un alle mochanse schikhan birumm in Stato; allz daz sèll bo da da bart khemmen draugischribet bart khemmen ginützt un giarbatet haltante da kunt vo dar ledje vo dar privacy.

LADINO NA LINGIA DE EVENC FARÀ L PONT DE LA SITUAZION E PORTARÀ DANT PROPONETES

I é jacotenc' i gropes del volontariat de Fascia e de Fiem

Costruire un dialogo, con pazienza e determinazione. Sabato scorso a Moena è stata organizzata una tavola rotonda per parlare del rapporto tra Comunità di valle e volontariato. Prossimo appuntamento venerdì 7 ottobre al palacongressi di Cavalese con una conferenza sul tempo del trapianto degli organi (sul tema si veda anche l'articolo nella pagina a fianco).

"Solidarietà senza confini" l'è l titol de na lingia de scomenzadives metudes a jir da la sociazion di

donatores de salch e plasma e amò da la lia per la donazion di organs (AIDO), sezions de Fascia e de Fiem. A chisc evenc se à jontà ence i voluntadives de la coprativa OLTRE, en colaborazion coi comuns de la doi valedes e a tropa lies locales. L prum apuntament l'è stat a Moena, en sabeda passeda, con na mesa torona dal titol "Comunanzes de val e volontariat" con la moderazion de Mario Felicetti. A' tout pert i assessores Mauro Gilmozzi e Luigi Chiocchetti, l president de la Comunanza de Val de Fiem Raffaele

Zancanella, la Procuradora de Fascia Cristina Donei, l diretor del zenter servijes volontariat del Trentin Guido Piazza. Daci é vegnui prejenté endena l confront: i é beleche 300 i gropes de volontariat che laora te la doi valedes de la Viesc con depiù obietives. Na zifra auta che moscia l gran empegn dei voluntadives, che moscia ence l besen de un fon coordinament e de n mior dialogh con la aministrazions publiches. Na sort de "mapa" la sarà metuda en esser per aer n speie l più prezis, possibol per poder tor dant un percors a una, l é

vegnù proponet da più pèrtes. Autra problematica, dassen strenta, e che la enterescia dut l setor l é la presenzes semper maores de varesc buorcratics e de steveres che se cogn tor dant per fer jir inant la ativedes di gropes. L descors l jirà inant tel sen de la condivijon e del confront.

N'otra abinèda dedicheda al volontariat de la doi valedes de la Veisc, a sia proponetes e a sia problematiches, la é sul program tel palaz di Congress de Ciavaleis ai 7 de otobor che ven.

m.d.